KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2018/1702

2018 m. lapkričio 8 d.

dėl ES ekologinio ženklo suteikimo tepimo priemonėms kriterijų nustatymo

(pranešta dokumentu Nr. C(2018) 7125)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo ([1]), ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklinimo valdyba,

kadangi:

(1) pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas tokiems produktams, kurie per visą gyvavimo ciklą daro mažesnį poveikį aplinkai;

(2) Reglamente (EB) Nr. 66/2010 numatyta, kad kiekvienai produktų grupei turi būti nustatyti konkretūs ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai;

(3) Komisijos sprendimu 2011/381/ES ([2]) nustatyti ekologiniai kriterijai ir su jais susiję tepimo priemonėms taikytini vertinimo bei patikros reikalavimai. Komisijos sprendimu (ES) 2015/877 ([3]) tų kriterijų ir reikalavimų galiojimas pratęstas iki 2018 m. gruodžio 31 d.;

(4) 2017 m. birželio 30 d. atlikus ES ekologinio ženklo tinkamumo patikrą (REFIT), kuria peržiūrėtas Reglamento (EB) Nr. 66/2010 ([4]) įgyvendinimas, padaryta išvada, kad reikia laikytis labiau strateginio požiūrio į ES ekologinį ženklą, įskaitant produktų atrankos kriterijų supaprastinimą. Laikantis tos išvados ir pasikonsultavus su ES ekologinio ženklinimo valdyba, dera peržiūrėti tepimo priemonių produktų grupės kriterijus, atsižvelgiant į dabartinį sėkmingą taikymą, suinteresuotųjų subjektų susidomėjimą produktu ir potencialias galimybes ateityje plačiau naudoti tvarius produktus ir potencialiai ateityje išaugsiančią tokių produktų paklausą rinkoje. Produktų grupės „tepimo priemonės“ apibrėžtį reikėtų pakeisti, vietoj produkto sudėties joje nurodant produkto funkcionalumą. Taip siekiama užtikrinti, kad į apibrėžtis aiškiai apimtų visų sudėčių susijusias tepimo priemones;

(5) siekiant atsižvelgti į naujausius rinkos pokyčius ir laikotarpio naujoves, manoma tikslinga produktų grupei „tepimo priemonės“ nustatyti naują ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijų rinkinį. Tų kriterijų tikslas turėtų būti populiarinti produktus, kurie daro nedidelį poveikį vandens aplinkai, kuriuose yra nedaug pavojingųjų medžiagų, ir kurie yra tokie pat veiksmingi arba veiksmingesni kaip ir įprastinės rinkoje esančios tepimo priemonės. Laikantis Europinės plastikų žiedinėje ekonomikoje strategijos ([5]) tikslų, kriterijais taip pat turėtų būti siekiama palengvinti perėjimą prie labiau žiedinės ekonomikos, skatinant gerinti dizainą ir toliau skatinant perdirbtų medžiagų paklausą;

(6) atsižvelgiant į minėtos produktų grupės inovacijų ciklą, naujieji kriterijai ir susiję vertinimo bei patikros reikalavimai turėtų galioti iki 2024 m. gruodžio 31 d.;

(7) siekiant teisinio tikrumo, Sprendimas 2011/381/ES turėtų būti panaikintas;

([1]) OL L 27, 2010 1 30, p. 1.

([2]) 2011 m. birželio 24 d. Komisijos sprendimas 2011/381/ES dėl ekologinių kriterijų, kuriais remiantis tepimo priemonėms suteikiamas ES ekologinis ženklas, nustatymo (OL L 169, 2011 6 29, p. 28).

([3]) 2015 m. birželio 4 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/877, kuriuo iš dalies keičiami sprendimai 2009/568/EB, 2011/333/ES, 2011/381/ES, 2012/448/ES ir 2012/481/ES, kad būtų pratęstas ekologinių kriterijų, taikomų tam tikriems produktams suteikiant ES ekologinį ženklą, galiojimas (ES) 2015/877 (OL L 142, 2015 6 6, p. 32).

([4]) Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 122/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo ir 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo įgyvendinimo peržiūros (COM(2017) 355).

([5]) COM(2018) 28 *final*.

(8) reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį gamintojams, kurių produktams pagal Sprendime 2011/381/ES nustatytus kriterijus suteiktas tepimo priemonių ES ekologinis ženklas, ir taip jiems suteikti pakankamai laiko pritaikyti savo produktus, kad šie atitiktų persvarstytus kriterijus ir reikalavimus. Be to, gamintojams turėtų būti leidžiama tam tikrą laiką po šio sprendimo priėmimo teikti paraiškas remiantis arba Sprendimu 2011/381/ES nustatytais kriterijais, arba šiuo sprendimu nustatytais peržiūrėtais kriterijais. Jei ES ekologinis ženklas suteiktas remiantis Sprendimu 2011/381/ES nustatytais kriterijais, po 2019 m. gruodžio 31 d. nebeturėtų būti leidžiama jo naudoti;

(9) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 16 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Produktų grupė „tepimo priemonės“ apima visas tepimo priemones, kurios patenka į kurį nors iš šių pogrupių:

a) visiškai sunaudojamų tepimo priemonių (VSTP) pogrupį, kurį sudaro grandininių pjūklų alyvos, vielinių lynų tepalai, betonavimo formų tepimo priemonės, visiškai sunaudojami tepalai ir kitos visiškai sunaudojamos tepimo priemonės;

b) dalinai sunaudojamų tepimo priemonių (DSTP) pogrupį, kurį sudaro atvirose varymo sistemose skirtos naudoti pavarų alyvos, deidvudo vamzdžių alyvos, dvitakčių variklių alyvos, laikinos apsaugos nuo korozijos priemonės ir iš dalies sunaudojami tepalai;

c) atsitiktinai sunaudojamų tepimo priemonių (ASTP) pogrupį, kurį sudaro hidraulinės sistemos, metalo apdirbimo skysčiai, uždarų varymo sistemų alyvos, skirtos naudoti uždarose pavarose, ir atsitiktinai sunaudojami tepalai.

2 straipsnis

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

1) tepimo priemonė – produktas, kurio uždėjus ant paviršiaus arba tarp dviejų santykinai judančių paviršių, mažėja trintis, sukibimas, šiluma, dėvėjimasis arba korozija, arba mechaninę energiją gebantis perduoti produktas. Dažniausios sudedamosios dalys – baziniai skysčiai ir priedai;

2) bazinis skystis – tepamasis skystis, kurio takumas, senėjimo savybės, tepumas ir apsaugos nuo dilimo savybės bei teršalų pavertimo suspensija geba nėra pagerintos priedu (-ais);

3) priedas – cheminė medžiaga arba mišinys, kurio pagrindinė paskirtis pagerinti vieną iš toliau nurodytų aspektų arba kelis: takumą, senėjimą, tepumą, apsaugos nuo dilimo savybes ir teršalų suspendavimą;

4) cheminė medžiaga – natūralus arba gamybos proceso metu gautas cheminis elementas ir cheminių elementų junginys, įskaitant priedus, reikalingus jo stabilumui išlaikyti, ir priemaišas, atsirandančias gaminant, išskyrus tirpiklius, kurie gali būti atskirti nedarant poveikio cheminės medžiagos stabilumui ar nepakeičiant jos sudėties;

5) visiškas sunaudojimas – visiškas tepimo priemonės išleidimas į aplinką naudojimo metu;

6) dalinis sunaudojimas – dalies tepimo priemonės išleidimas į aplinką naudojimo metu, kai į aplinką neišleistą dalį galima atgauti ir pakartotinai apdoroti, perdirbti arba pašalinti;

7) atsitiktinis sunaudojimas – tepimo priemonės naudojimas uždaroje sistemoje, iš kurios ši į aplinką gali patekti tik atsitiktinai, o panaudotas priemones galima atgauti ir pakartotinai apdoroti, perdirbti arba pašalinti;

8) grandininių pjūklų alyva – tepimo priemonė, kuri naudojama vieno ar kelių rūšių grandininių pjūklų juostai ir grandinei sutepti;

9) vielinių lynų tepalas – tepimo priemonė, naudojama iš kelių metalo vielos vijų, sujungtų taip, kad laikytųsi kartu lyno pavidalu, sudarytiems vieliniams lynams sutepti;

10) betonavimo formų tepimo priemonė – tepimo priemonė, kuri naudojama statybos pramonėje, siekiant, kad šviežiai užpiltas betonas nepriliptų prie paviršiaus, paprastai faneros, dengtosios faneros, plieno arba aliuminio;

11) tepalas – kieta arba puskietė tepimo priemonė, kurios sudėtyje yra tirštiklio, skirto baziniam skysčiui sutirštinti arba pakeisti jo reologinėms savybėms;

12) pavarų alyva – tepimo priemonė, specialiai skirta naudoti automobilių, sunkvežimių ir kitų mechanizmų perdavimo sistemose, pavarų dėžėse ir diferencialuose;

13) deidvudo vamzdžių alyva – tepimo priemonė, naudojama laivo deidvudo vamzdyje;

14) dvitakčių variklių alyva – dvitakčiuose varikliuose naudojama tepimo priemonė;

15) laikina apsauga nuo korozijos – tepimo priemonė, kurios plona plėvelė užtepama ant metalo paviršiaus, kad būtų išvengta jo sąlyčio su vandeniu ir deguonimi;

16) hidraulinės sistemos – tepimo priemonė, kurią naudojant hidrauliniuose mechanizmuose perduodama energija;

17) metalo apdirbimo skystis – tepimo priemonė, skirta naudoti metalo apdirbimo procesuose, kaip antai pjovimo ir formavimo, ir kurios pagrindinė paskirtis yra vėsinti, mažinti trintį, šalinti metalo daleles ir apsaugoti apdorojimo antgalius, įrankį ir stakles nuo korozijos.

3 straipsnis

Kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 tepimo priemonei būtų suteiktas ES ekologinis ženklas, jis turi būti priskiriamas šio sprendimo 1 straipsnyje apibrėžtai produktų grupei „tepimo priemonės“ ir atitikti šio sprendimo priede nustatytus kriterijus ir su jais susijusius vertinimo bei patikros reikalavimus.

4 straipsnis

Produktų grupei „tepimo priemonės“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo bei patikros reikalavimai galioja iki 2024 m. gruodžio 31 d.

5 straipsnis

Administravimo tikslais produktų grupei „tepimo priemonės“ suteikiamas kodas 027.

6 straipsnis

Sprendimas 2011/381/ES panaikinamas.

7 straipsnis

1. Nepaisant 6 straipsnio, paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie produktų grupės „tepimo priemonės“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2011/381/ES nustatytus reikalavimus.

2. Per du mėnesius nuo šio sprendimo priėmimo dienos pateiktos paraiškos suteikti ES ekologinį ženklą produktams, priskiriamiems prie produktų grupės „tepimo priemonės“, gali būti parengtos pagal Sprendime 2011/381/ES arba šiame sprendime nustatytus kriterijus. Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais remiantis jos parengtos.

3. Jei ES ekologinis ženklas suteikiamas pagal Sprendime 2011/381/ES nustatytus kriterijus, jį galima naudoti tik iki 2019 m. gruodžio 31 d.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2018 m. lapkričio 8 d.

Komisijos vardu

Karmenu VELLA

Komisijos narys

PRIEDAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI

ES ekologinio ženklo suteikimo tepimo priemonėms kriterijai

KRITERIJAI

1. Draudžiamos ar ribojamos cheminės medžiagos
2. Papildomi su toksiškumu vandens organizmams susiję reikalavimai
3. Biologinis skaidumas ir biologinio kaupimosi potencialas
4. Su atsinaujinančiosiomis sudedamosiomis dalimis susiję reikalavimai
5. Pakuotėms ir talpoms taikomi reikalavimai
6. Būtinosios techninės charakteristikos
7. Vartotojų informavimas apie naudojimą ir šalinimą
8. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

VERTINIMAS IR PATIKRA

a) **Reikalavimai**

Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jeigu reikalaujama, kad pareiškėjas kompetentingoms įstaigoms pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų rezultatus, bandymų ataskaitas ar kitus atitikties kriterijams įrodymus, juos gali pateikti pareiškėjas ir (arba) jo tiekėjas (-ai).

Kompetentingos įstaigos pripažindamos patvirtinimus pirmenybę teikia tiems, kuriuos išdavė įstaigos, akredituotos pagal atitinkamą darnųjį bandymų ir kalibravimo laboratorijų standartą (Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai (ISO/IEC 17025:2005)) arba pagal geros laboratorinės praktikos (GLP) principus; ir patikras, kurias atliko įstaigos, akredituotos pagal atitinkamą darnųjį gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo standartą. Akreditavimas atliekamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008 ([1]).

Prireikus galima taikyti kitus bandymų metodus nei nurodytieji kiekvienam kriterijui, jei paraišką vertinanti kompetentinga įstaiga patvirtina jų lygiavertiškumą.

Prireikus kompetentingos įstaigos gali reikalauti patvirtinamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras ar apsilankyti vietoje.

Būtina sąlyga – produktas turi atitikti visus taikytinus šalies (-ių), kurioje (-se) jį ketinama pateikti rinkai, teisinius reikalavimus. Pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, kad produktas šį reikalavimą atitinka.

ES ekologinio ženklo interneto svetainėje ([2]) pateiktame Tepimo priemonėse esančių cheminių medžiagų klasifikavimo sąraše nurodytos cheminės medžiagos ir prekių ženklai, kuriuos kompetentinga įstaiga įvertino pagal į šį sprendimą įtrauktus reikalavimus, tad tuos duomenis galima tiesiogiai naudoti teikiant paraiškas.

Kurios nors iš ES ekologinio ženklo kompetentingų įstaigų išduotą raštą, kuriuo patvirtinama atitiktis reikalavimams, teikiant paraiškas galima naudoti tiesiogiai.

Kompetentingai įstaigai pateikiamas visų specialiai pridėtų cheminių medžiagų ir (arba) specialiai susidariusių per cheminę reakciją, vykstančią naudojant tepimo priemonę, cheminių medžiagų, kurių koncentracija galutiniame produkte yra 0,010 % masės arba didesnė, sąrašas, nurodant jų prekinius pavadinimus (jei yra), cheminių medžiagų pavadinimus, CAS Nr., įdėtą kiekį, funkciją ir pavidalą galutiniame produkte. Visos į sąrašą įtrauktos nanomedžiagų pavidalo medžiagos aiškiai nurodomos sąraše, skliausteliuose prie jų įrašant „nano-“.

([1]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008 nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

([2]) http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/

Pateikiami kiekvienos į sąrašą įtrauktos cheminės medžiagos saugos duomenų lapai (SDL) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ([1]) reikalavimus. Jei kokia nors medžiaga yra mišinio dalis ir jos atskirų SDL pateikti negalima, pareiškėjas pateikia mišinio SDL.

b) **Matavimo ribos**

Galutinis produktas ir jo sudedamosios cheminės medžiagos, kurių pridėta specialiai ir (arba) kurios specialiai susidarė per cheminę reakciją, vykstančią naudojant tepimo priemonę, turi atitikti ekologinius kriterijus, kaip nurodyta prie kiekvieno kriterijaus.

Be to, visa į sąrašą įtrauktų cheminių medžiagų, kurioms netaikomi 2 ir 3 kriterijai, dalis tepimo priemonėje turi būti mažesnė nei 0,5 % (w/w).

Pastaba. Jei tepalas gali būti naudojamas ir kaip VSTP, ir kaip DSTP (pvz., daugiafunkcis tepalas), taikomi VSTP pogrupio kriterijai. Jei tepalas gali būti naudojamas kaip DSTP ir kaip ASTP, bet ne kaip VSTP, taikomi DSTP pogrupio kriterijai.

Atvirose varymo sistemose skirtoms naudoti pavarų alyvoms taikomi DSTP pogrupio kriterijai, o uždarose varymo sistemose skirtoms naudoti pavarų alyvoms taikomi ASTP pogrupio kriterijai. Jei pavarų alyva gali būti naudojama abiejų rūšių varymo sistemose, taikomi DSTP pogrupio kriterijai.

1 KRITERIJUS. DRAUDŽIAMOS ARBA RIBOJAMOS CHEMINĖS MEDŽIAGOS

Taikant 1 kriterijų, SDL nurodytoms priemaišoms, kurių galutiniame produkte yra 0,010 % arba daugiau, taikomi tokie patys reikalavimai kaip ir cheminėms medžiagoms, kurių pridėta specialiai.

1 (a) **Pavojingosios medžiagos**

i) Galutinis produktas

Galutinis produktas turi būti neklasifikuojamas pagal nė vieną į 1 lentelę įtrauktą pavojingumo frazę.

ii) Medžiagos

Galutiniame produkte negalima viršyti specialiai pridėtų arba specialiai sudaromų cheminių medžiagų, kurios atitinka klasifikavimo pagal 1 lentelėje nurodytas pavojingumo frazes kriterijus, ribinių verčių.

Jei pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 ([2]) 10 straipsnį nustatytos bendrosios arba konkrečios ribos yra griežtesnės, taikomos jos.

1 lentelė

Pavojingumo frazės ir susijusios ribos

Pavojingumo frazė	Ribinė vertė
H340 Gali sukelti genetinius defektus	Kiekvienos cheminės medžiagos masinė dalis galutiniame produkte ≤ 0,010 %
H350 Gali sukelti vėžį	
H350i Gali sukelti vėžį įkvėpus	
H360F Gali pakenkti vaisingumui	

([1]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

([2]) 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

Pavojingumo frazė	Ribinė vertė
H360D Gali pakenkti negimusiam vaikui	
H360FD Gali pakenkti vaisingumui. Gali pakenkti negimusiam vaikui	
H360Fd Gali pakenkti vaisingumui. Įtariama, kad kenkia negimusiam vaikui	
H360Df Gali pakenkti negimusiam vaikui. Įtariama, kad kenkia vaisingumui	
H341 Įtariama, kad gali sukelti genetinius defektus	
H351 Įtariama, kad sukelia vėžį	
H361f Įtariama, kad kenkia vaisingumui	
H361d Įtariama, kad kenkia negimusiam vaikui	
H361fd Įtariama, kad kenkia vaisingumui. Įtariama, kad kenkia negimusiam vaikui	
H362 Gali pakenkti žindomam vaikui	
H300 Mirtina prarijus (per virškinimo traktą)	
H310 Mirtina susilietus su oda (per odą)	
H330 Mirtina įkvėpus (inhaliacinis)	
H304 Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį	≤ 0,5 × Galutinio produkto klasifikavimo pagal H304 riba
H301 Toksiška prarijus	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H301 riba
H311 Toksiška susilietus su oda	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H311 riba
H331 Toksiška įkvėpus	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H331 riba
EUH070 Toksiška patekus į akis	Kiekvienos cheminės medžiagos masinė dalis galutiniame produkte ≤ 0,010 %
H370 Kenkia organams	
H372 Kenkia organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai	
H371 Gali pakenkti organams	
H373 Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H373 riba
H335 Gali dirginti kvėpavimo takus	Kiekvienos cheminės medžiagos masinė dalis galutiniame produkte ≤ 0,010 %
H336 Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H336 riba
H317 Gali sukelti alerginę odos reakciją	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H317 riba
H334 Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą	Kiekvienos cheminės medžiagos masinė dalis galutiniame produkte ≤ 0,010 %
H314 Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H314 riba

Pavojingumo frazė	Ribinė vertė
H315 Dirgina odą	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H315 riba
H318 Smarkiai pažeidžia akis	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H318 riba
H319 Sukelia smarkų akių dirginimą	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H319 riba
H400 Labai toksiška vandens organizmams	≤ 0,5 × Galutinio produkto klasifikavimo pagal H400 riba
H410 Labai toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	≤ 0,5 × Galutinio produkto klasifikavimo pagal H410 riba
H411 Toksiška vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal H412 ir H413 riba
H412 Kenksminga vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus	
H413 Gali sukelti ilgalaikį kenksmingą poveikį vandens organizmams	
H420 Kenkia visuomenės sveikatai ir aplinkai, nes naikina ozono sluoksnį viršutinėje atmosferoje	Kiekvienos cheminės medžiagos masinė dalis galutiniame produkte ≤ 0,010 %
EUH029 Kontaktuodama su vandeniu išskiria toksiškas dujas	
EUH031 Kontaktuodama su rūgštimis išskiria toksiškas dujas	
EUH032 Kontaktuodama su rūgštimis išskiria labai toksiškas dujas	
EUH066 Pakartotinis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą	< Galutinio produkto klasifikavimo pagal EUH066 riba

Pastaba. Kai nurodoma galutinio produkto klasifikavimo riba (arba 0,5 × galutinio produkto klasifikavimo riba), atsižvelgiama į didžiausią bendrą visų pagal konkrečią pavojaus frazę (-es) klasifikuojamų cheminių medžiagų koncentraciją.

Šis kriterijus netaikomas cheminėms medžiagoms, kurioms taikomi Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 2 straipsnio 7 dalies a ir b punktai, kuriuose nustatyta, kokiais atvejais to reglamento IV ir V prieduose išvardytoms cheminėms medžiagoms leidžiama netaikyti registracijos, tolesnio naudotojo ir vertinimo reikalavimų. Kad nustatytų, ar ši išimtis taikoma, pareiškėjas turi tikrinti visas specialiai pridėtas arba specialiai susidarančias chemines medžiagas, kurių masinė dalis galutiniame produkte siekia arba viršija 0,010 %.

1 (b) **Nustatytos ribojamos medžiagos**

Toliau išvardytų cheminių medžiagų negali būti specialiai pridėta arba specialiai sudaryta tiek, kad jų masinė dalis galutiniame produkte siektų arba viršytų 0,010 %:

— cheminių medžiagų, įtrauktų į Sąjungos prioritetinių medžiagų vandens politikos srityje sąrašą, pateiktą Direktyvos 2000/60/EB ([1]) su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 2455/2001/EB ([2]), X priede ir OSPAR cheminių medžiagų, kurioms taikomas prioritetinis veiklos planas, sąrašą (http://www.ospar.org/work-areas/hasec/chemicals/priority-action);

— organinių halogenų junginių ir nitritų junginių;

— metalų arba metalų junginių, išskyrus natrį, kalį, magnį ir kalcį. Tirštikliuose dar gali būti naudojami ličio ir (arba) aliuminio junginiai – jų koncentracija neturi viršyti ribų, nustatytų pagal kitus šio sprendimo priede nurodytus kriterijus.

([1]) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

([2]) 2001 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2455/2001/EB nustatantis prioritetinių medžiagų vandens politikos srityje sąrašą ir papildantis Direktyvą 2000/60/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

1 (c) **Labai didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos (SVHC)**

Galutiniame produkte negali būti specialiai pridėtų arba specialiai susidariusių medžiagų, kurios pagal Reglamento (ES) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatytas labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų kandidatinis sąrašas, aprašytą procedūrą nustatytos kaip labai didelį susirūpinimą keliančios cheminės medžiagos, kurių masinė dalis galutiniame produkte siekia arba viršija 0,010 %.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia pasirašytą atitikties pirmiau nurodytiems pogrupio reikalavimams deklaraciją, prireikus kartu su tiekėjų deklaracijomis, ir šiuos patvirtinamuosius dokumentus:

kad įrodytų atitiktį 1 kriterijaus a punkto i papunkčiui, pareiškėjas pateikia galutinio produkto SDL;

kad įrodytų atitiktį 1 kriterijaus a punkto ii papunkčiui, 1 kriterijaus b punktui ir 1 kriterijaus c punktui, pareiškėjas pateikia:

— specialiai pridėtų mišinių SDL ir nurodo tų mišinių koncentraciją galutiniame produkte,

— specialiai pridėtų cheminių medžiagų SDL ir nurodo tų medžiagų koncentraciją galutiniame produkte.

Cheminių medžiagų, kurioms 1 kriterijaus a punkto ii papunkčio reikalavimas netaikomas (žr. Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 IV ir V priedus), atveju atitikčiai įrodyti pakanka pareiškėjo deklaracijos.

Taikant 1 kriterijaus c punktą remiamasi naujausiu paraiškos pateikimo dieną galiojančiu cheminių medžiagų, kurios laikomos keliančiomis labai didelį susirūpinimą, sąrašu.

Pirmiau nurodytą įrodymą tiesiogiai kompetentingoms įstaigoms gali pateikti ir bet kuris pareiškėjo tiekimo grandinės tiekėjas.

2 KRITERIJUS. PAPILDOMI SU TOKSIŠKUMU VANDENS ORGANIZMAMS SUSIJĘ REIKALAVIMAI

Pareiškėjas atitiktį įrodo įvykdydamas 2.1 arba 2.2 kriterijaus reikalavimus.

2.1. **Tepimo priemonei ir jos pagrindinėms sudedamosioms dalims taikomas reikalavimas**

Tiek šviežiai paruoštos tepimo priemonės, tiek kiekvienos pagrindinės sudedamosios dalies ribinė toksiškumo vandens organizmams koncentracija negali būti mažesnė nei 2 lentelėje nurodytos vertės.

Pagrindinis komponentas – bet kuri cheminė medžiaga, kurios masinė dalis tepimo priemonėje yra didesnė kaip 5 %.

2 lentelė

Šviežiai paruoštos tepimo priemonės ir kiekvienos pagrindinės sudedamosios dalies toksiškumo vandens organizmams vertės

		ASTP	DSTP	VSTP
Šviežiai paruoštos tepimo priemonės toksiškumas vandens organizmams	Ribinė ūmaus toksiškumo vandens organizmams koncentracija ARBA	> 100 mg/l	> 1 000 mg/l	> 1 000 mg/l
	Lėtinis toksiškumas vandens organizmams	> 10 mg/l	> 100 mg/l	> 100 mg/l
Kiekvienos pagrindinės sudedamosios dalies toksiškumas vandens organizmams	Ribinė ūmaus toksiškumo vandens organizmams koncentracija ARBA	> 100 mg/l		
	Lėtinis toksiškumas vandens organizmams	> 10 mg/l		

Kiekvienos pagrindinės sudedamosios dalies ūmaus toksiškumo vandens organizmams bandymų duomenys pateikiami dviem trofiniais lygmenimis:

— vėžiagyvių (geriausia dafnijų),

— vandens augalų (geriausia dumblių).

Jei duomenų apie ūmų toksiškumą vandens organizmams vienu arba abiem trofiniais lygmenimis nėra, priimami turimi lėtinio toksiškumo vandens organizmams bandymų tiek vėžiagyvių (geriausia dafnijų), tiek žuvų trofiniu lygmeniu duomenys.

QSAR modeliai galėtų būti naudojami tik vieno susijusio trofinio lygmens trūkstamiems duomenims apie lėtinį toksiškumą arba apie ūmų toksiškumą gauti.

Jei pirmiau nurodytų bandymų duomenų apie kiekvieną pagrindinę sudedamąją dalį nėra, atliekamas bandymas duomenims apie ūmų toksiškumą trūkstamame trofiniame lygmenyje (-yse) (pvz., vėžiagyvių ir (arba) vandens augalų) gauti.

Tepimo priemonės ūmaus toksiškumo vandens organizmams bandymų duomenys pateikiami trimis trofiniais lygmenimis:

— vėžiagyvių (geriausia dafnijų),

— vandens augalų (geriausia dumblių),

— žuvų.

Jei duomenų apie naudojamos tepimo priemonės ūmų toksiškumą vandens organizmams kuriuo nors iš nurodytų trofinių lygmenų nėra, priimami turimi trūkstamo trofinio lygmens (-ų) duomenys apie lėtinį toksiškumą vandens organizmams.

Jei pirmiau nurodytų duomenų apie naudojamą tepimo priemonę nėra, atliekamas bandymas duomenims apie trūkstamo trofinio lygmens (-ų) ūmų toksiškumą vandens organizmams gauti.

2.2. **Kiekvienai specialiai pridėtai arba specialiai susidariusiai cheminei medžiagai, kurios masinė dalis galutiniame produkte siekia arba viršija 0,10 %, taikomas reikalavimas**

Cheminių medžiagų, kurioms būdingas tam tikro laipsnio toksiškumas vandens organizmams, suminė masinė dalis gali būti ne didesnė kaip nurodyta 3 lentelėje.

3 lentelė

Su produkte esančių cheminių medžiagų toksiškumu vandens organizmams susijusios tų medžiagų suminės masinės dalies (% w/w) ribos

	Suminė masinė dalis (masinė dalis % galutiniame produkte)		
	ASTP	DSTP	VSTP
Ūmus toksiškumas vandens organizmams > 100 mg/l arba Lėtinis toksiškumas vandens organizmams > 10 mg/l	Neribojama		
Ūmus toksiškumas vandens organizmams nuo > 10 iki ≤ 100 mg/l arba 1 mg/l < Lėtinis toksiškumas vandens organizmams ≤ 10 mg/l	≤ 10 (≤ 20, jei tai ASTP tepalai)	≤ 10 (≤ 15, jei tai DSTP tepalai)	≤ 2 (≤ 10, jei tai VSTP tepalai)
Ūmus toksiškumas vandens organizmams nuo > 1 iki ≤ 10 mg/l arba 0,1 mg/l < Lėtinis toksiškumas vandens organizmams ≤ 1 mg/l	≤ 2,5 (≤ 1, jei tai ASTP tepalai)	≤ 0,6	≤ 0,4
Ūmus toksiškumas vandens organizmams ≤ 1 mg/l arba Lėtinis toksiškumas vandens organizmams ≤ 0,1 mg/l	≤ 0,1/M (*)	≤ 0,1/M (*)	≤ 0,1/M (*)

(*) Mišinių sudedamųjų dalių, kurios yra labai toksiškos, M faktoriai taikomi pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 10 straipsnį, kaip aprašyta to reglamento I priedo 4.1.3.5.5.5 skirsnyje.

Pateikiami kiekvieno iš dviejų toliau nurodytų trofinių lygmenų turimi kiekvienos cheminės medžiagos (kurios specialiai pridėta arba specialiai susidariusi masinė dalis galutiniame produkte siekia arba viršija 0,10 %) lėtinio toksiškumo vandens organizmams bandymų duomenys:

— vėžiagyvių (geriausia dafnijų)

— ir žuvų.

Jei bandymų duomenų apie lėtinį toksiškumą vandens organizmams vienu arba abiem trofiniais lygmenimis nėra, priimami turimi ūmaus toksiškumo vandens organizmams abiem trofiniais lygmenimis (vėžiagyvių (geriausia dafnijų) ir vandens augalų (geriausia dumblių)) duomenys.

QSAR modeliai galėtų būti naudojami tik vieno susijusio trofinio lygmens trūkstamiems duomenims apie lėtinį toksiškumą arba apie ūmų toksiškumą gauti.

Jei pirmiau nurodytų duomenų apie kiekvieną cheminę medžiagą nėra, atliekamas bandymas duomenims apie ūmų toksiškumą trūkstamame trofiniame lygmenyje (-yse) (pvz., vėžiagyvių ir (arba) vandens augalų) gauti.

2.1 ir 2.2 kriterijams taikomas vertinimas ir patikra

Jei cheminės medžiagos, pagrindinės sudedamosios dalies arba tepimo priemonės vertinimą pareiškėjas atlieka pats, tai jis pateikia bandymų ataskaitas arba mokslinės literatūros duomenis su nuorodomis, kuriais įrodoma atitiktis 2.1 arba 2.2 kriterijuose nurodytiems reikalavimams.

Kiekvienai cheminei medžiagai arba pagrindinei sudedamajai daliai, kurios vertinimas grindžiamas atitikties raštu, pateikiama to rašto kopija. Kiekvienos cheminės medžiagos arba pagrindinės sudedamosios dalies, pasirinktos iš Tepimo priemonėse esančių cheminių medžiagų klasifikavimo sąrašo, vertinimas gali būti grindžiamas minėtame sąraše pateikta informacija ir jokių dokumentų pateikti nereikia.

Priimtinais laikomi toksiškumo jūrų organizmams arba toksiškumo gėlavandeniams organizmams duomenys.

Ūmaus toksiškumo vandens organizmams duomenys (turimi arba gauti paraiškos tikslais) gaunami iš bandymų, atliekamų:

— su dumbliais – pagal ISO 10253 arba ISO 8692, arba EPBO 201 bandymų gaires, arba Komisijos reglamento (EB) Nr. 440/2008 ([1]) priedo C.3 dalį;

— su dafnijom – pagal ISO 6341 arba EPBO 202 bandymų gaires, arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.2 dalį;

— su žuvimis – pagal ISO 7346 arba EPBO 203 bandymų gaires, arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.1 dalį (taikoma tik jau turimiems duomenims);

— toksiškumo žuvų embrionams bandymas (nenaudojant gyvūnų) – pagal EBPO 236 bandymų gaires arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.49 dalį (taikoma tik jei reikia atlikti bandymą paraiškos pateikimo tikslais).

Priimami tik šie ūmaus toksiškumo vandens organizmams duomenys: dumbliams – (72 arba 96 val.) ErC_{50}, dafnijoms – (48 val.) EC_{50} ir žuvims (96 val.) LC_{50}.

Lėtinio toksiškumo vandens organizmams duomenys (turimi) gaunami iš bandymų, atliekamų:

— su dumbliais – pagal ISO 10253 arba ISO 8692, arba EPBO 201 bandymų gaires, arba Tarybos reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.3 dalį,

— su dafnijomis – pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.20 dalį arba EPBO 211 bandymų gaires,

— su žuvimis – pagal EBPO 215 bandymų gaires arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.14 dalį, arba ISO 12890, arba EBPO 212, arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.15 dalį, arba EBPO 210 bandymų gaires.

Priimami tik lėtinio toksiškumo duomenys, pateikiami kaip nepastebimo poveikio koncentracija (NOEC).

Jei trūkstamiems duomenims gauti naudojami QSAR modeliai, pareiškėjas pateikia tikslinei cheminei medžiagai sugeneruotą prognozę. (Q)SAR modelių rezultatai priimami tik jei pareiškėjas pateikia dokumentus apie taikomo modelio pagrįstumą ir taikymo sritį.

Mažai tirpių cheminių medžiagų arba mišinių (< 10 mg/l) toksiškumui vandens organizmams nustatyti galima taikyti vandenyje ištirpusios dalies (WAF) metodą. Kaip klasifikavimo kriterijus gali būti tiesiogiai taikomas nustatytas įkrovos dydis, nurodomas kaip LL50 ir susietas su mirtina įkrova, arba EL50, susietas su ūmaus toksiškumo vandens organizmams veiksmingąja įkrova, ir NOELR, susietas su lėtinio toksiškumo vandens organizmams nepastebėto poveikio įkrovos dydžiu. Ruošiant vandenyje ištirpusią frakciją laikomasi rekomendacijų pagal kurias nors iš šių gairių: ECETOC techninės ataskaitos Nr. 26 (1996 m.) C priedėlį, EBPO 2002 m. sunkiai naudojamų medžiagų ir mišinių toksiškumo vandens organizmams bandymų rekomendacinį dokumentą (EBPO bandymų ir vertinimo serija, Nr. 23), standartą ISO 5667-16 „Vandens kokybė. Mėginių ėmimas. 3 dalis.“ (biologinio mėginių bandymo gairės), standartą ASTM D6081-98 (Standartinė tepimo priemonių toksiškumo

([1]) 2008 m. gegužės 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 440/2008, nustatantis bandymų metodus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), (OL L 142, 2008 5 31, p. 1).

vandens organizmams bandymų praktika. Ėminių ruošimas ir rezultatų interpretavimas arba lygiaverčiai metodai). Be to, jei įrodoma, kad cheminė medžiaga netoksiška esant ribinei tirpumo vandenyje koncentracijai, laikoma, kad tenkinami šio kriterijaus reikalavimai.

Reikalavimai 2.1 ir 2.2 netaikomi šioms cheminėms medžiagoms:

— visoms cheminėms medžiagoms, kurios mažai tikėtina, kad galėtų prasiskverbti pro biologines membranas (MM > 800 g/mol ir kurių molekulės skersmuo > 1,5 nm (> 15 Å)) arba

— visoms cheminėms medžiagoms, kurios yra polimerai ir kurių frakcija, kurios santykinė molekulinė masė mažesnė kaip 1 000 g/mol, sudaro mažiau kaip 1 %, arba

— visoms vandenyje labai netirpioms medžiagoms (tirpumas vandenyje < 10 μg/l).

Cheminių medžiagų tirpumas vandenyje prireikus nustatomas pagal EBPO 105 bandymų gaires arba Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo A.6 dalį, arba lygiaverčius bandymų metodus.

Polimero frakcija, kurios santykinė molekulinė masė mažesnė kaip 1 000 g/mol, nustatoma taikant Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo A.19 dalį, EBPO 119 bandymų gaires arba lygiaverčius bandymų metodus.

3 KRITERIJUS. BIOLOGINIS SKAIDUMAS IR BIOLOGINIO KAUPIMOSI GEBA

Organinių junginių biologinio skaidumo ir biologinio kaupimosi gebos reikalavimus turi atitikti kiekviena specialiai pridėta arba specialiai susidaranti cheminė medžiaga, kurios masinė dalis galutiniame produkte siekia arba viršija 0,10 %.

Tepimo priemonėje turi nebūti cheminių medžiagų, kurios yra biologiškai neskaidžios ir (gali būti) biologiškai besikaupiančios. Tačiau tepimo priemonėje gali būti viena arba daugiau cheminių medžiagų, kurioms būdingas tam tikras skaidumo laipsnis ir kurios gali biologiškai kauptis arba kauptis iki 4 lentelėje nurodytos suminės masinės dalies.

4 lentelė

Su produkte esančių cheminių medžiagų biologiniu skaidumu ir biologinio kaupimosi geba susijusios tų medžiagų suminės masinės dalies (% w/w) ribos

	ASTP	DSTP	VSTP	Tepalai (ASTP, DSTP, VSTP)
Lengvai skaidi aerobinėmis sąlygomis	> 90	> 75	> 95	> 80
Natūraliai biologiškai skaidi aerobinėmis sąlygomis	≤ 10	≤ 25	≤ 5	≤ 20
Biologiškai neskaidi ir nebioakumuliacinė	≤ 5	≤ 20	≤ 5	≤ 15
Biologiškai neskaidi, bet bioakumuliacinė	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1

Vertinimas ir patikra

Pateikiamos kiekvienos cheminės medžiagos, kurios vertinimą atlieka pareiškėjas, bandymų ataskaitos arba mokslinės literatūros duomenys, įskaitant nuorodas, apie jų biologinį skaidumą ir, jei reikia, apie (galimą) biologinį kaupimąsi.

Kiekvienai cheminei medžiagai, kurios vertinimas grindžiamas atitikties raštu, pateikiama tik to rašto kopija.

Kiekvienos cheminės medžiagos, pasirinktos iš Tepimo priemonėse esančių cheminių medžiagų klasifikavimo sąrašo, vertinimas gali būti grindžiamas minėtame sąraše pateikta informacija ir jokių dokumentų pateikti nereikia.

Biologinis skaidumas

Natūraliai biologiškai skaidi medžiaga – tai cheminė medžiaga, kurios suirimo lygis yra toks:

po 28 dienų natūralaus biologinio skaidumo bandymo – > 70 % arba

po 28 dienų deguonies išeikvojimu arba anglies dioksido susidarymu pagrįstų bandymų – > 20 %, tačiau < 60 %.

Natūralus biologinis skaidumas matuojamas atliekant bandymus pagal:

— Reglamentą (EB) Nr. 440/2008 (priedo C.9 dalį), EBPO 302 gaires arba lygiaverčius metodus.

— Bandymai, grindžiami deguonies išeikvojimu ar anglies dioksido susidarymu, atliekami pagal: Reglamentą (EB) Nr. 440/2008 (priedo C.4 dalį), EBPO 306 gaires, EBPO 310 gaires arba lygiaverčius metodus.

Lengvai biologiškai skaidi – subjektyvi cheminių medžiagų, kurios, atlikus tam tikrus nurodytus biologinio skaidumo nustatymo bandymus visiškai suiro, klasifikacija. Šie bandymai yra tokie griežti, kad laikoma, kad vandens terpėse aerobinėmis sąlygomis tokie junginiai greitai ir visiškai biologiškai suyra. Medžiagos laikomos sparčiai yrančiomis aplinkoje, jei atitinka vieną iš šių kriterijų:

1) jei atliekant 28 dienų biologinio skaidumo tyrimus pasiekiamas bent toks suirimo lygis:

   — bandymai, grindžiami ištirpusia organine anglimi: 70 %,

   — bandymai, grindžiami deguonies išeikvojimu ar anglies dioksido susidarymu: 60 % teorinės didžiausiosios vertės.

   Šie biologinio skaidumo lygiai turi būti pasiekiami per 10 dienų nuo irimo pradžios, kuri fiksuojama suirus 10 % medžiagos, nebent būtų nustatyta, kad medžiaga yra UVCB arba sudėtinė, iš keleto panašios struktūros sudedamųjų dalių sudaryta medžiaga. Tokiu atveju, esant pagrindo, galima nesilaikyti 10 dienų sąlygos ir po 28 dienų patikrinti, ar kriterijai tenkinami; arba

2) kai turimi tik BDS ir ChDS duomenys, jei santykis BDS5/ChDS yra ≥ 0,5; arba

3) jei turima kitų įtikinamų mokslinių įrodymų, rodančių, jog medžiaga vandens aplinkoje per 28 dienas gali suirti (biotiškai ir (arba) abiotiškai) > 70 %.

Ar medžiaga yra lengvai biologiškai skaidi, matuojama atliekant bandymus pagal:

— Reglamentą (EB) Nr. 440/2008 (priedo C.4 dalį, C.5 dalį kartu su C.6 dalimi ir C.42 dalį), EBPO 301 gaires, EBPO 306 gaires, EBPO 310 gaires arba lygiaverčius metodus.

Pastaba. Taikant šį kriterijų, 10 parų laikotarpio principas nebūtinai yra taikomas. Jei tinkamą biologinio skaidumo lygį cheminė medžiaga pasiekia per 28 paras, bet ne per 10 parų laikotarpį, daroma prielaida, kad skaidymo greitis yra mažesnis.

Biologiškai neskaidi medžiaga – visiško ir natūralaus biologinio skaidumo kriterijų neatitinkanti medžiaga.

Be to, medžiagos biologiniam skaidumui įvertinti pareiškėjas gali naudoti palyginamuosius duomenis. Savybių palyginimas biologiniam cheminės medžiagos skaidumui įvertinti yra priimtinas, jei etaloninė medžiaga ir produkte naudojama cheminė medžiaga skiriasi tik viena funkcine grupe arba dalimi. Jei etaloninė medžiaga yra lengvai arba natūraliai biologiškai skaidi, o funkcinė grupė teigiamai veikia aerobinį biologinį skaidumą, paraiškoje nurodyta cheminė medžiaga irgi gali būti laikoma lengvai arba natūraliai biologiškai skaidžia. Teigiamą poveikį biologiniam skaidumui turinčios funkcinės grupės arba dalys: alifatinių ir aromatinių alkoholių [-OH], alifatinių ir aromatinių rūgščių [C(= O)-OH], aldehidinė [-CHO], esterinė [-C(= O)-O-C], amido [-C(= O)-N arba C(= S)-N]. Turėtų būti pateikti tinkami ir patikimi etaloninės medžiagos tyrimo dokumentai. Jei lyginama medžiaga, turinti pirmiau nenurodytą dalį, turėtų būti pateikti tinkami ir patikimi dokumentai, gauti atliekant funkcinės grupės teigiamo poveikio struktūriniu požiūriu panašių medžiagų biologiniam skaidumui tyrimą.

Biologinis kaupimasis

Biologinio (galimo) kaupimosi nustatyti nereikia, jei cheminės medžiagos:

— MM > 800 g/mol, o molekulės skersmuo > 1,5 nm (> 15 Å), arba

— oktanolio/vandens pasiskirstymo koeficiento log K_{ow} vertė < 3 arba > 7, arba

— išmatuotas biokoncentracijos koeficientas BCF ≤ 100 l/kg, arba

— cheminė medžiaga yra polimeras, o jo frakcija, kurios santykinė molekulinė masė mažesnė kaip 1 000 g/mol, sudaro mažiau kaip 1 %.

Kadangi dauguma tepimo priemonėse naudojamų cheminių medžiagų yra pakankamai hidrofobinės, biokoncentracijos koeficiento BCF vertę reikėtų nustatyti pagal lipidų masės dalį ir užtikrinti pakankamą veikimo trukmę. BCF vertinamas pagal Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo C.13 dalyje nurodytą bandymo metodą arba lygiaverčius bandymų metodus.

Oktanolio/vandens pasiskirstymo koeficientas log K_{ow} vertinamas pagal Reglamento (EB) Nr. 440/2008 priedo A.8 dalį arba EBPO 123 bandymų gaires, arba lygiaverčius bandymo metodus. Jei cheminė medžiaga yra organinė ir ji nėra

paviršinio aktyvumo medžiaga, kurios eksperimentinė vertė nenustatyta, galima taikyti skaičiavimo metodą. Leidžiama taikyti šiuos skaičiavimo metodus: CLOGP, LOGKOW, (KOWWIN) ir SPARC. Apytikrės bet kuriuo iš šių skaičiavimo metodų nustatytos log K_{ow} vertės < 3 arba > 7 rodo, kad nėra tikėtina, jog cheminė medžiaga biologiškai kauptųsi.

Log K_{ow} vertės taikomos tik organinėms cheminėms medžiagoms. Norint įvertinti neorganinių junginių, aktyviųjų paviršiaus medžiagų ir kai kurių organinių metalų junginių biologinio kaupimosi gebą, atliekami biokoncentracijos koeficiento BCF matavimai.

4 KRITERIJUS. SU ATSINAUJINANČIOSIOMIS SUDEDAMOSIOMIS DALIMIS SUSIJĘ REIKALAVIMAI

a) konkrečiu atveju, kai atsinaujinančiosios sudedamosios dalys yra iš alyvpalmių aliejaus arba alyvpalmių sėklų aliejaus arba gautos iš alyvpalmių aliejaus arba alyvpalmių sėklų aliejaus, 100 % w/w naudojamų atsinaujinančiųjų sudedamųjų dalių turi atitikti tvarios produkcijos sertifikavimo schemoje, kuri yra plataus spektro suinteresuotąsias šalis, įskaitant NVO, pramonės atstovus ir Vyriausybes, vienijanti organizacija ir kurioje vertinamas poveikis aplinkai, įskaitant poveikį dirvožemiui, biologinei įvairovei, organinės anglies sankaupoms ir gamtos išteklių išsaugojimui, nustatytus reikalavimus.

b) Jei vartojamas priešdėlis „bio-“ arba būdvardis „biologinis“, galutiniame produkte turi būti ne mažiau kaip 25 % biologinės kilmės anglies pagal standartą EN 16807.

Vertinimas ir patikra

Siekiant įrodyti atitiktį 4 kriterijaus a punktui, pateikiami trečiosios šalies išduoti kilmės patvirtinimo sertifikatai, nurodantys, kad gamyboje naudotos žaliavos yra iš tvariai tvarkomų plantacijų. Priimami RSPO (angl. Roundtable on Sustainable Palm Oil – apskritojo stalo diskusijos dėl tvaraus alyvpalmių aliejaus) sertifikatai arba lygiaverčiai ar griežtesnės tvarios gamybos sistemos sertifikatai, įrodantys atitiktį modeliams, kuriuose taikomi tapatybės užtikrinimo, atskyrimo ir masės balanso principai. Alyvpalmių aliejaus ir alyvpalmių sėklų aliejaus darinių atveju, siekiant įrodyti atitiktį tiekimo grandinės modeliui „Book and Claim“ (įsigytų ir išpirktų sertifikatų sistema), pateikiamas per naujausią metinį prekybos laikotarpį pagal RSPO „PalmTrace“ sistemos modelį įsigytų ir išpirktų RSPO kreditų kiekis.

Siekdamas įrodyti atitiktį 4 kriterijaus b punktui, pareiškėjas prideda pagal standartus EN 16807, ASTM D 6866, DIN CEN/TS 16137 (SPEC 91236), EN 16640 arba EN 16785-1 atliktų galutinio produkto bandymų ataskaitą.

5 KRITERIJUS. PAKUOTĖMS IR TALPOMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

a) Perdirbta dalis (taikoma tik jei tepimo priemonė parduodama plastikinėje pakuotėje arba talpoje) – ne mažiau kaip 25 % plastikinės pakuotės arba talpos turi sudaryti vartotojų panaudotas plastikas.

b) Projektavimas (taikoma tik jei tepimo priemonė skirta parduoti privatiesiems galutiniams vartotojams) – pakuotė arba talpa turi būti su tinkama sistema, skirta išvengti išsiliejimo naudojant, pvz., su pailginimu arba su siaura anga.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia šiuos įrodymus, jei taikoma:

Plastikinės pakuotės arba talpos sudėtį ir perdirbtų bei pirminių medžiagų dalį. Prireikus pridedama plastikinės pakuotės arba talpos atitikties deklaracija.

Vartotojų panaudotas plastikas – iš namų ūkių arba iš prekybos, pramonės ir institucinių įrenginių, kurie jį naudoja kaip galutiniai produkto naudotojai, gaunamas plastikas, kurio nebegalima naudoti pagal jo numatytąją paskirtį. Apima platinimo grandinės grąžinamą plastiką.

Vartotojų panaudoto plastiko dalis apskaičiuojama taip, kaip nurodyta toliau. Kadangi nėra metodų, kuriais remiantis būtų galima išmatuoti perdirbtos medžiagos dalį produkte arba pakuotėje, naudojama perdirbimo procese gauto plastiko masė, iš jos atėmus nuostolius ir kitus nuokrypius.

$X(\%) = A/P \times 100$

čia:

X – perdirbta (vartotojų panaudota) dalis,

A – perdirbto (vartotojų panaudoto) plastiko masė,

P – pakuotės arba talpos masė.

Pateikiamas ir pakuotės arba talpos modelio aprašymas kartu su nuotraukomis arba brėžiniais.

6 KRITERIJUS. BŪTINOSIOS TECHNINĖS CHARAKTERISTIKOS

Tepimo priemonės turi atitikti atitinkamus būtinųjų techninių charakteristikų reikalavimus, nurodytus 5 lentelėje.

5 lentelė

Tepimo priemonių būtinosios techninės charakteristikos

Tepimo priemonės kategorija	Būtinosios techninės charakteristikos
Grandininių pjūklų alyvos	KWF bandymo 2017 m. versija arba lygiavertis bandymas
— Vielinių lynų tepalai — Betonavimo formų tepimo priemonės — Kitos visiškai sunaudojamos tepimo priemonės — Deidvudo vamzdžių alyvos — Metalo apdirbimo skysčiai	Kad gaminys „atitinka paskirtį“ įrodoma pateikiant bent vieno pareiškėjo kliento patvirtinimą
Pavarų alyvos	Pavarų alyvos (uždarų varymo sistemų) – ISO 12925-1 arba DIN 51517 (I, II arba III skirsnis). Pavarų alyvos (atvirų varymo sistemų) – „atitinka paskirtį“, įrodant bent vieno pareiškėjo kliento patvirtinimu.
Dvitakčių variklių alyvos	Jūroje naudoti skirtų dvitakčių variklių alyvos – NMMA TC-W3. Sausumoje naudoti skirtų dvitakčių variklių alyvos – ISO 13738 (EGD).
Hidraulinės sistemos	ISO 15380, 2–5 lentelės Nedegūs hidrauliniai skysčiai – ISO 15380, 2–5 lentelės + ISO 12922, 1–3 lentelės arba „Factory Mutual“ (FM) patvirtinimas
Laikina apsauga nuo korozijos	ISO/TS 12928 arba „atitinka paskirtį“, įrodant bent vieno pareiškėjo kliento patvirtinimu.
Tepalai	Laikinos apsaugos nuo korozijos tepalai – ISO/TS 12928 arba „Atitinka paskirtį“, įrodant bent vienu pareiškėjo kliento patvirtinimu. Uždarų varymo sistemų tepalai – DIN 51826. Ritininių guolių, slydimo guolių ir slydimo paviršių tepalai – DIN 51825. Visi kiti tepalai – ISO 12924 arba „Atitinka paskirtį“, įrodant bent vienu pareiškėjo kliento patvirtinimu.

Pastaba. Daugiafunkciai tepalai, kurie gali būti naudojami kuriuo nors iš pirmiau nurodytų būdų, išbandomi pagal atitinkamą specialų nurodytą naudojimo būdą atitinkantį bandymą.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, prireikus kartu su bandymų rezultatais.

Hidraulinių sistemų atveju produkto informacijos lape nurodoma, kurių elastomerų bandymai atlikti.

Tiekėjo kliento patvirtinimas – raštas arba dokumentas, arba pareiškimas, kurį konkrečiam produktui išduoda klientas ir kuriame užtikrinama, kad produktas atitiko jo specifikacijas ir kad produktas tinkamai veikė naudojant jį pagal numatytą paskirtį.

7 KRITERIJUS. VARTOTOJŲ INFORMAVIMAS APIE NAUDOJIMĄ IR ŠALINIMĄ

Jei tepimo produktai skirti parduoti privatiesiems galutiniams vartotojams, ant pakuotės arba talpos pateikiama toliau nurodyta informacija (tekstas arba piktogramos) (tekstą galima formuluoti kitaip, jei jis atitinka prasmę).

„Venkite nepanaudoto produkto patekimo į aplinką“,

„Produkto likučius ir pakuotę arba talpą reikia šalinti tam skirtame surinkimo punkte“.

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia produkto talpos ir (arba) pakuotės pavyzdį arba jos iliustraciją, kur matyti pirmiau nurodyta informacija.

8 KRITERIJUS. ES EKOLOGINIO ŽENKLO ETIKETĖJE PATEIKIAMA INFORMACIJA

Neprivaloma etiketė, kurioje gali būti teksto langelis su tokiu įrašu:

a) „Į aplinką patenka ne tokios pavojingos cheminės medžiagos“;

b) „Patikrintas veiksmingumas“;

c) „Panaudota X % sertifikuotų atsinaujinančiųjų sudedamųjų dalių“ (jei taikoma) ([1]).

Neprivalomos etiketės su teksto langeliu naudojimo rekomendacijos pateiktos „ES ekologinio ženklo naudojimo gairėse“, paskelbtose interneto svetainėje

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Vertinimas ir patikra

Pareiškėjas pateikia etiketės pavyzdį. Jei naudojamas c teiginys, pareiškėjas pateikia atitinkamą sertifikatą (-us), susijusį (-ius) su sertifikuotų atsinaujinančiųjų sudedamųjų dalių procentine dalimi.

([1]) Jei naudojamos sertifikuotos atsinaujinančiosios sudedamosios dalys, nurodoma, koks yra sertifikuotų sudedamųjų dalių bendras kiekis neatsižvelgiant į biomasės rūšį (pvz., rapsai, saulėgrąžos, sojos ir pan.).